

Inhoud

Vreemde talen	2
Afbeeldingen.....	2
Tekstvakken	2
Lay-out	3
Lijsten.....	3
Tabellen	4

Vreemde talen

De schermuitleessoftware leest de tekst in het Word document voor:

Als een document meerdere talen bevat, kan de spraak hier rekening mee houden, mits de juiste taal in Word is geselecteerd.

This will sound strange, but this is OK.

Meestal zal Wordt de juiste taal automatisch detecteren.

Auf wiedersehen!

Afbeeldingen

Deze tekst in Word bevat een afbeelding.

Transcriptie filmpje: Blinde gebruiker legt uit dat spraak de tekst op het scherm voorleest en ook uitspreekt wat het type is. De voorleessoftware leest bovenstaande tekst.

Vervolgens zegt de spraak "afbeelding". De blinde gebruiker legt uit dat het dus belangrijk is om een afbeelding van een bijschrift te voorzien, of deze uit te leggen in de tekst.

Tekstvakken

Op het beeldscherm is het volgende tekst te zien:

Een tekstvak is niet toegankelijk. Je komt er met pijltje naar beneden niet in. De cursor springt om het tekstvak heen.

Tekst in een tekstvak is niet leesbaar met een schermuitleesprogramma.

Hierboven staat een tekstvak.

Tekst die je met randen en arcering opmaakt, kan er hetzelfde uitzien, maar wordt wel voorgelezen en kan door een brailleleesregelgebruiker worden bewerkt.

Transcriptie: De schermleessoftware leest de bovenstaande tekst terwijl je de cursor door de tekst ziet meelopen.]

Lay-out

Transcriptie: We zien onderstaande tekst op het beeldscherm. De tekst wordt voorgelezen.

Belangrijk!!!In tekst vind je vaak onderstrepingen. Ook schuine tekst of **vette tekst** geven aan dat iets belangrijk is.

Op de brailleleesregel maakt dat allemaal geen verschil. De lezer ziet alleen dat een woord of tekstfragment benadrukt is.

Alleen met geavanceerde instellingen kun je achterhalen welke opmaak is toegepast. Maar alleen als je dat geleerd hebt en alleen als het echt nodig is.

Hierna maakt de leesregelgebruiker speciale instellingen in het menu van NVDA, waardoor opmaak ('attributen van lettertype melden') wel uitgelezen wordt. De synthetische spraak leest nu: "Belangrijk in tekst vind je vaak onderstreept onderstrepingen onderstrepen uit punt ook cursief schuine tekst cursief uit of vet vette tekst vet uit geven aan"

Lijsten

Op het beeldscherm is te lezen:

Opsommingen worden als volgt voorgelezen:

Vandaag doen:

1. Brief posten
2. Bellen
 - A. Piet
 - B. School
3. Boodschappen

Boodschappenlijstje:

- Voor vanavond
 - Peterselie
 - Citroen
- Eieren
- Melk

Ik heb nog:

- ✓ Rijst
- ✓ Suiker
- ✓ Meel

(einde van wat op het beeldscherm te lezen is)

Transcriptie. De spraak leest bovenstaande tekst regel voor regel tot de tekst "1. Brief posten". De blinde lezer legt uit dat de brailleleesregel dit toont als "1 punt spatie Brief posten". De blinde lezer leest regel voor regel verder en vertelt steeds wat hij op de brailleleesregel ziet. De brailleleesregel toont inspringingen; het is duidelijk dat a. Piet en b. School onder elkaar staan en dat 3. Boodschappen weer aan het begin van de regel

staat.

Ook bij de lijstjes daaronder zijn de inspringingen zichtbaar. De gevulde bolletjes worden benoemd als 'opsommingstekens'. Het open opsommingstekentje wordt voorgelezen als 'o'. Het 'vinkje' wordt helemaal niet genoemd; de lezer ziet wel dat er een teken voor het woord staat, maar weet niet welk teken dat is (dit kan overigens per screenreaderprogramma verschillen).

Tabellen

Dit is op het beeldscherm te lezen:

Omzet.

	Maandag	dinsdag
Babelvissen	34	50
Duimeieren	2	66
Vloerdoppen	78	4

Einde van wat op het beeldscherm te lezen is.

Transcriptie filmpje: De spraak leest "Omzet, leeg, Tabel niveau 1 rij 1 kolom 1" terwijl de blinde lezer met pijl naar beneden het document doorloopt. De blinde lezer legt uit dat dit in braille verkort wordt weergegeven als "tb nv 1 r 1 k 1". De blinde lezer legt uit dat het mogelijk is met de pijltoetsen door de tabel te navigeren. Dit is echter niet handig om dat je dan per letter of woord navigeert. De meeste schermlezers bieden sneltoetsen om van cel naar cel te navigeren. De blinde lezer laat dit zien door van links naar rechts door de kolomkoppen te lopen, de spraak leest telkens "kolom 2 Maandag" enzovoort. Als de lezer bij de laatste kolom nogmaals naar rechts probeert te gaan, zegt de spraak "tabelrand". De blinde lezer gaat weer terug naar links bovenin de tabel en leest de rijtitels door cel voor cel naar beneden te bewegen, de spraak zegt "Rij 2 Babelvissen" etc. Na het lezen van de rijtitels navigeert de blinde lezer cel voor cel terug naar rij 2 (Babelvissen) en twee cellen naar rechts om de waarde voor dinsdag uit te lezen. De spraak zegt "kolom 3 50". Merk op dat de spraak dus niet de bijbehorende kolomkop voorleest.

